

ביאור בדרך אפשר

1 שהם היפך הטוב, אבל בשורשה גם היא טוב גמור ולכן התיקון הוא על ידי
 2 גילוי השורש של מידת הגבורה **בַּבְּחִינָה שְׁפָה נְאֻמָּר** 77 לית שְׁמָאֲלָא
 3 **בְּהַאי עֲתִיקָא** אין שמאל בעתיק זה, כלומר, המידות העליונות הן בשני
 4 קווים – חסד בקו הימין וגבורה בקו השמאל, ועל בחינת "עתיק יומין" שהיא
 5 הפנימיות של בחינת הכתר
 6 שלמעלה מהספירות נאמר בזוהר
 7 שאין בה שמאל, כי בשורש
 8 המידות גם הגבורה אינה בקו
 9 השמאל וגם היא טוב גמור.
 10 (ה) **וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף בְּבֵאוֹר**
 11 **הָעֵנָן דְּשִׁמּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל**
 12 **הַבָּאִים מִצְרִימָה, שְׁמוֹת**
 13 **דְּיִיקָא, הפסוק מדייק ומוכיר**
 14 בעניין היציאה ממצרים את עניין
 15 השמות, ויש לבאר את
 16 המשמעות הפנימית של הדברים
 17 **עַל־פִּי מְאֻמַּר רְבוּתֵינוּ**
 18 **ז"ל** 78 שכאשר בני ישראל ירדו
 19 למצרים, **שְׁלֹא שָׁנוּ אֶת**
 20 **שְׁמֵם, רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן**
 21 **נַחֲתִין, רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן**
 22 **סְלֶקִין כו', כשירדו נקראו**
 23 **רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן וגם כשעלו נקראו**
 24 **רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן ללא כל שינוי**
 25 **וּבְזִכְרוֹת זֶה שְׁלֹא שִׁינוּ אֵת**
 26 **שֵׁםם נִגְאָלוּ מִמְּצָרִים.**
 27 **וּבְהִקְדָּם פְּלֹלוֹת עֵנָן**
 28 **הַשָּׁם** 79, **כְּמִבְּאֵר בְּדְרוּשֵׁי**
 29 **חֲסִידוֹת** 80 **בְּעֵנָן שֵׁם**
 30 **וְאוֹר, שְׂאֵף שְׁבַכְלָלוֹת**
 31 **עֵנָנָם אַחַד, שְׁזָהוּ רַק**
 32 **הָאָרֶה מִן הָעֵצִים, ואינם**
 33 **הִדְבַּר עֲצֵמוֹ, האור איננו המאור**
 34 **מקור האור אלא רק הארה ממנו**
 35 **והשם איננו האדם עצמו אלא הארה והתגלות מסויימת שלו ואם כן באופן**
 36 **כללי "שם" ו"אור" הם בעלי תוכן ומשמעות שווה, ובכל זאת הִנְהָ**
 37 **בְּפִרְטוּיֹת יוֹתֵר, חֲלוּקִים הֵם זֶה מִזֶּה ויש הבדל ביניהם. דְּהִנְהָ,**
 38 **הָאוֹר הוּא מְעִין הַמְּאוֹר, האור המתגלה ונמשך ממקור האור דומה**
 39 **למקורו (למשל, אור השמש מאיר כי השמש עצמה היא גוף בהיר ומאיר)**
 40 **וְלִכְן עַל־יְדֵי הָאוֹר אָנוּ יוֹדְעִים וּמְפִירִים אֶת מֵהוּת הַמְּאוֹר**
 41 **וגם כאשר המאור עצמו לא גלוי, התבוננות במהות האור מגלה את מהות**
 42 **המאור. מֵה־שְׂאִין־כֵּן הַשָּׁם, אֵף שֶׁהַמְּשַׁכֵּת הַחַיּוּת הִיא עַל־יְדֵי**

ביאור בדרך אפשר

43 **אוֹתוֹת הַשָּׁם, המהווים אמצעי דרכו החיות של כל דבר מתלבשת בדבר**
 44 **(כמבואר ב'שער היחוד והאמונה שבספר התניא, פרק א: "... וכן בכל**
 45 **הנבראים שבעולם השמות שנקראים בהם בלשון הקודש הן הן אותיות הדיבור**
 46 **המשתלשלות ממדרגה למדרגה מעשרה מאמרות שבתורה... עד שמגיעות**
 47 **ומתלבשות באותו נברא**
 48 **להחיותו...)** **מְכַל־מְקוֹם,**
 49 **עַל־יְדֵי הַשָּׁם אֵין אָנוּ**
 50 **יוֹדְעִים מֵהוּתוֹ שֶׁל הַדְּבָר**
 51 **הַנִּקְרָא בְּשֵׁם זֶה, כי השם**
 52 **שבו נקרא הדבר אינו מלמד**
 53 **כלום על מהות הדבר וְגַם**
 54 **כְּאֶשֶׁר יוֹדְעִים פְּרוּשׁ**
 55 **הַשָּׁם בְּלִשׁוֹן הַקִּדְשׁ, כְּמוֹ**
 56 **שֵׁם רְאוּבֵן שְׁמוּרָה עַל**
 57 **עֵנָן הָרְאִיָּה, ומזה**
 58 **יוֹדְעִים שֶׁהַנִּקְרָא בְּשֵׁם**
 59 **רְאוּבֵן עֵנָנוּ הוּא רְאִיָּה,**
 60 **ואם כן לכאורה הרי לפחות**
 61 **במקרים מסויימים השם כן**
 62 **מלמד על המהות הפנימית של**
 63 **הדבר מְכַל־מְקוֹם, הַשָּׁם**
 64 **מְצַד עֲצֵמוֹ אֵינוּ מוֹרָה**
 65 **מְאוּמָה, עצם המילה "ראובן"**
 66 **לא מוכיחה דבר על המהות**
 67 **וּרְאִיָּה לְדָבָר, שֶׁהָרִי יֵשׁ**
 68 **כְּמָה וְכְמָה אֲנָשִׁים**
 69 **שְׁנִיקְרָאִים בְּשֵׁם רְאוּבֵן,**
 70 **וְאֵף־עַל־פִּי־כֵן,**
 71 **כְּחֹזְתֵיהֶם הַגְּלוּיִים אֵינָם**
 72 **דוּמִים זֶה לְזֶה כָּלֵל ואם כן**
 73 **מוכח שהשם לא מגלה כלום על**
 74 **המהות הפנימית. וּבְעֵנָן זֶה**
 75 **הִיא מְעַלֵּת הָאוֹר עַל**
 76 **הַשָּׁם והיחס של האור למאור**
 77 **הוא כן יחס של קירוב במידה כזו שהאור מגלה את מהותו של המאור שהרי**
 78 **"אור מעין המאור". אֲמָנָם, מצד שני, יֵשׁ גַּם מְעַלֵּה בְּשֵׁם עַל**
 79 **הָאוֹר, דְּהִנְהָ, אֵף שֶׁעַל־יְדֵי הָאוֹר יְכוּלִים לִידַע אֶת מֵהוּת**
 80 **הַמְּאוֹר, כי האור הוא מעין המאור, מְכַל־מְקוֹם, אֵין הָאוֹר מְמַשֵּׁף**
 81 **אֶת עֲצָם הַמְּאוֹר, אלא מגלה רק הארה מועטת ממנו מֵה־שְׂאִין־כֵּן**
 82 **הַשָּׁם, אֵף שֶׁעַל־יְדוֹ אֵין יוֹדְעִים מֵהוּת הָעֵצִים של האדם (או**
 83 **הדבר) הַנִּקְרָא בְּשֵׁם זֶה, הָרִי הוּא מְמַשֵּׁף אֶת הָעֵצִים, וגורם לו**
 84 **להתגלות ולבוא לידי ביטוי, וּרְאִיָּה לְדָבָר, שֶׁעַל־יְדֵי הַקְּרִיאָה בְּשֵׁמוֹ**

לְמַעַלָּה בַּבְּחִינָה שְׁפָה נְאֻמָּר 77 לית שְׁמָאֲלָא בְּהַאי עֲתִיקָא.

(ה) **וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף בְּבֵאוֹר הָעֵנָן דְּשִׁמּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרִימָה, שְׁמוֹת דְּיִיקָא, עַל־פִּי מְאֻמַּר רְבוּתֵינוּ ז"ל 78 שְׁלֹא שָׁנוּ אֶת שְׁמֵם, רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן נַחֲתִין, רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן סְלֶקִין כו', וּבְזִכְרוֹת זֶה נִגְאָלוּ מִמְּצָרִים.**

וּבְהִקְדָּם פְּלֹלוֹת עֵנָן הַשָּׁם 79, כְּמִבְּאֵר בְּדְרוּשֵׁי חֲסִידוֹת 80 בְּעֵנָן שֵׁם וְאוֹר, שְׂאֵף שְׁבַכְלָלוֹת

עֵנָנָם אַחַד, שְׁזָהוּ רַק הָאָרֶה מִן הָעֵצִים, הִנְהָ בְּפִרְטוּיֹת יוֹתֵר, חֲלוּקִים הֵם זֶה מִזֶּה. דְּהִנְהָ, הָאוֹר הוּא מְעִין הַמְּאוֹר, וְלִכְן עַל־יְדֵי הָאוֹר אָנוּ יוֹדְעִים וּמְפִירִים אֶת מֵהוּת הַמְּאוֹר. מֵה־שְׂאִין־כֵּן הַשָּׁם, אֵף שֶׁהַמְּשַׁכֵּת הַחַיּוּת הִיא עַל־יְדֵי אוֹתוֹת הַשָּׁם, מְכַל־מְקוֹם, עַל־יְדֵי הַשָּׁם אֵין אָנוּ יוֹדְעִים מֵהוּתוֹ שֶׁל הַדְּבָר הַנִּקְרָא בְּשֵׁם זֶה, וְגַם כְּאֶשֶׁר יוֹדְעִים פְּרוּשׁ הַשָּׁם בְּלִשׁוֹן הַקִּדְשׁ, כְּמוֹ שֵׁם רְאוּבֵן שְׁמוּרָה עַל עֵנָן הָרְאִיָּה, ומזה יוֹדְעִים שֶׁהַנִּקְרָא בְּשֵׁם רְאוּבֵן עֵנָנוּ הוּא רְאִיָּה, וְאֵין מְצַד עֲצֵמוֹ אֵינוּ מוֹרָה מְאוּמָה, עצם המילה "ראובן" לא מוכיחה דבר על המהות וּרְאִיָּה לְדָבָר, שֶׁהָרִי יֵשׁ כְּמָה וְכְמָה אֲנָשִׁים שְׁנִיקְרָאִים בְּשֵׁם רְאוּבֵן, וְאֵף־עַל־פִּי־כֵן,

כְּחֹזְתֵיהֶם הַגְּלוּיִים אֵינָם דוּמִים זֶה לְזֶה כָּלֵל. וּבְעֵנָן זֶה הִיא מְעַלֵּת הָאוֹר עַל הַשָּׁם. אֲמָנָם, יֵשׁ גַּם מְעַלֵּה בְּשֵׁם עַל הָאוֹר, דְּהִנְהָ, אֵף שֶׁעַל־יְדֵי הָאוֹר יְכוּלִים לִידַע אֶת מֵהוּת הַמְּאוֹר, מְכַל־מְקוֹם, אֵין הָאוֹר מְמַשֵּׁף אֶת עֲצָם הַמְּאוֹר, מֵה־שְׂאִין־כֵּן הַשָּׁם, אֵף שֶׁעַל־יְדוֹ אֵין יוֹדְעִים מֵהוּת הָעֵצִים, הָרִי הוּא מְמַשֵּׁף אֶת הָעֵצִים, וּרְאִיָּה

(77) זח"ג (אד"ר) קכט, א. ועד"ז שם רפט, א. (78) ויק"ר פל"ב, ה. (79) בהבא לקמן — ראה לקו"ש חט"ז ע' 37 (ממאמר זה). וראה גם אוה"ת שמות ע' קג. רד"ה ואלה שמות פר"ת (סה"מ פר"ת ע' רכג ואילך). (80) המשך תער"ב ח"א ע' תרכג ואילך.